

net méi un d'Spezifissitéite vun ASBL e geduecht gi war. Datt se elo méi Flexibilitéit hunn, ass der Interventioun vun der CSV ze verdanken. Den Text ass erweidert ginn. Si hu méi Zäit kritt. Bis den 30. September kënne se elo hir Generalversammlungen ofhalen an, wa gewollt, iwwer aner Forme wéi physisch zesummekommen. Et muss ee bedenken: Et sinn nach e ganze Koup Generalversammlungen uechtert d'Land, déi nach nozehuele sinn. A wéi gesot: Bis den 30. September ass elo Zäit do derfir.

Duerno, nom 30. September, komme mer zrëck op den Droit commun, well, effektiv, dëst Gesetz bleift zäitlech begrenzt, bis elo jiddefalls, et sinn also temporäre Ausnamebestëmmungen, temporäre Ausnameprozeduren och, déi heimadder erméiglecht ginn iwwert d'Zäit vum Ausnamezustand eraus. Dëst Gesetz bleift also eng Loi d'exception.

Vläicht kéint ee spéiderhi verschidden Agence-menter, verschidden Dispositiven iwwerhuelen an déi normal Gesetzgebung, an awer ass et wichteg, datt d'Leit, d'Memberen, d'Aktionären, d'Obligataire, d'Associé sech begéinen a gesinn a physischen AGen. Den Austausch ass besser. De Kontakt ass wichteg. Froe stellen, ass méi einfach. Dat huet natierlech eng sozial Importenz. Dat ass awer besonnesch wichteg, fir den Droit d'information auszeüben, a soumat och d'Kontroll vun de Féierungsorganer an deenen hirer Verantwortung auszeüben. An dat ass jo d'Essenz vun de Generalversammlungen an och e wichtige Punkt vun der Gesetzgebung. An den Ofschloss vun engem Exercice social ass keng Banalitéit schliisslech.

Villmools merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Madamm Modert. An da wier et um honorabelen Här Guy Arendt. Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Guy Arendt (*DP*).**- Merci, Här President. Ech géif och dem Rapporteur e grouse Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. Et ass schonn ugeklongen, déi Modifikatioun oder dat Gesetz, wat mer haut hei stëmmen, huet scho seng Wichtigkeet fir d'Liewe vun de Gesellschaften, mee net nëmmen, a mir hunn am Artikel 7 jo eng ganz Partie Entitéiten, déi dovunner beträff sinn.

Et ass och schonn drop higewise ginn, dass et wichteg ass, an dass och d'Gesellschaften haaptsächlech, mee awer och déi aner Entitéiten, sech un d'Gesetz halen, dat heescht, hir Rapporten, hir Generalversammlungen ofhalen, wou dann d'Kontroll kann ausgeübt ginn.

Ech huele just d'ASBLen eraus. Fir déi ass et natierlech och extrem wichteg, datt déi eng Prozedurvereinfachung kréien, déi elo hei, wéi gesot, am Gesetz virgesinn ass. Do sinn nämlech eng ganz Partie eeler Leit, Memberen, déi eeben och net onbedéngt wëllen a kënne sech deplacéiere fir eng physisch Generalversammlung. Elo kréie se hei d'Méiglechkeet, aneschtens awer hir Iddien an hir Wënsch auszedrücken.

Dat selwecht gëllt och fir d'Syndicats de copropriété, wou et och net onwichtig ass, dass do déi Kontroll vun de Kopropriétaire kann duerchgezu ginn an enger vereinfachter Prozedur. Dofir begreisse mer och hei, dass d'Syndicat-de-copropriétéen och materakomm sinn.

Dat gesot, mer wëssen zwar net, ob dat elo mat de Syndicats de copropriété zäitlech duergëet, well se eng ganz Partie Assembléeën nozehuelen hunn. E Veräin, dee brauch nëmmen eng Assemblée nozehuelen. Mee déi Syndiken, déi beoptraagt sinn, fir d'Syndikater zesummenzeruffen, déi hunn eebe ganz, ganz vill nozehuelen. Eventuell misst do nogebessert ginn. Mee dat gesi mer Enn September, wann dësen Text, wéi gesot, an deem Sënn ausleeft.

Ech géif op alle Fall jiddwerengem Merci soen, deen och hei matgeschafft huet, a géif den Accord vun der DP-Fraktioun ginn.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Arendt. Nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Cécile Hemmen.

► **Mme Cécile Hemmen (*LSAP*).**- Merci, Här President. E grouse Merci un de Charles Margue fir dee wierklech ganz detailléierte Rapport, deen och genee dat erëmginn huet, d'Emramung, wat an der Kommissioun och beschwat a geschafft gouf.

Och fir d'LSAP ass et ganz kloer, dass mer dëst Gesetz natierlech gäre matdroen. Net zulescht well, an ech erënneren drun an ech schlësse mech do de Wiederer vum honorabelen Här Guy Arendt un, och d'ASBL jo e bëssen opgereegt waren, well se net sécher waren, ob se ënnert dës Reegelung géife falen, wat jo da schlussendlech an der Oplëschung och speziell festgehalte gouf.

Voilà, dat gesot, ass näischt bäizefügen deem, wat meng Virriedner gesot hunn. An ech ginn nach eng Kéier den Accord, wéi gesot, vun der LSAP-Fraktioun.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Madamm Hemmen. Dann huet sech agedroen: den honorabelen Här Roy Reding. Här Reding, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Roy Reding (*ADR*).**- Merci, Här President. Och am Numm vun der ADR wollt ech dem Rapporteur, mee och meng Virriedner häerzlech Merci soen. Ech mengen, zu dësem Text ass elo dat gesot ginn, wat huet musse gesot ginn. Ech wëll et net nach eng Kéier widerhuelen. An ech bréngen den Accord vun der ADR.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Reding. An da wier et um honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marc Goergen (*Piraten*).**- Merci, Här President. Och merci dem Rapporteur fir säin exzellente Rapport. Och mir Piraten wäerten d'Zoustëmmung ginn.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert. D'Madamm Justizministesch Sam Tanson.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Sam Tanson, *Ministre de la Justice*.**- Merci villmools, Här President, mee och all de Membere vun der Justizkommissioun. Mir hunn hei op en Neits ganz gutt zesummegegeschafft gehat. An do si Remarken an Demandé vun deenen engen an deenen aneren natierlech an deen Text agefloss. Duerfir gëtt et jo déi parlamentaresch Aarbecht. An dofir diskutéiere mer déi Saache jo och zesummen.

Dat hei ass erëm en Text wéi déi, déi mer déi lescht Woch schonn ugeholl hunn, wou et drëms geet, de Gegebenheete vun den aktuellen Emstänn Rechnung ze droen an och ze kucken, dass awer dat normal Liewe vun de Societäten, vun den ASBL ka funktionéieren, mat alle Mesuren, déi musse geholl ginn. Do geet et natierlech engersäits ëm d'Societäten an op där anerer Säit, dat ass ganz vill elo schonn ernimmt ginn, och ëm d'ASBLen an ëm déi aner Entitéiten, déi mer elo expressis verbis och am Gesetz opgezielt hunn, no natierlech den Diskussiounen, déi mer haten.

Zu der Remark vum Här Arendt: Mir mussen hei, wéi och bei deenen anere Projeten, d'Situatioun am A halen. Wa mer gesinn, dass deen Delai, dee mer elo fixéiert hu vum 30. September, ech hunn dat jo schonn an der Kommissioun gesot, wann dat net duergëet, da kënne mer am Summer nach eng Kéier kucken, wou mer do dru sinn, en Echange hu mat de Syndicats de copropriété an da gegebenefalls deen Delai verlängeren, wéi mer dat jo och scho bei anere Mesurë virgesinn hunn.

Dat hei vereinfacht elo, wéi gesot, d'Liewe vun den ASBLen, awer och vun de Societäten, an der Hoffnung dann, dass déi Mesurë bis dohinneer duerginn. A wann net, da musse mer nach eng Kéier den Delai verlängeren.

Merci villmools.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci, der Justizministesch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss. Mir kommen dann zum Ofstëmmen vum Projet de loi 7566. Den Text steet am Document parlementaire 7566⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7566 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass de Projet de loi 7566 eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme

Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

3. 7618 - Projet de loi modifiant la loi du 23 décembre 2016

1. instituant un régime d'aides pour la promotion de la durabilité, de l'utilisation rationnelle de l'énergie et des énergies renouvelables dans le domaine du logement ;

2. modifiant la loi modifiée du 23 décembre 2004 établissant un système d'échange de quotas d'émission de gaz à effet de serre

Deen nächste Punkt vun eiseem Ordre du jour ass de Projet de loi 7618 iwwert d'erneierbar Energiebäihëllefen am Logementsberäich. An ech géif direkt d'Wuert un d'Rapportrice vun dësem Projet de loi ginn, déi honorabel Madamm Semiray Ahmedova. Madamm Ahmedova, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

► **Mme Semiray Ahmedova (*déi gréng*), rapportrice.**- Merci, Här President. Léif Kollegeginnen a Kollegen, ech stellen lech haut de mëndleche Rapport vir zum Gesetzesprojet 7618, mat deem d'Gesetz vum 23. Dezember 2016 ofgeännert gëtt. E Gesetz, wat e Regimm vun Hëllef fir d'Promotioun vun der Durabilitéit am Gebrauch vun erneierbaren Energien am Logement agefouert huet, vläicht och besser bekannt ënnert dem Numm „PRIME House“.

Mat dësem Projet de loi 7618, och nach de Pak „Clever wunnen“ genannt, ginn d'Subventiounen eropgesat, an dat fir energieetesche Sanéierung, Heizungssystemer, déi kënne geännert ginn, mee op Basis vun erneierbaren Energien, an d'Energieberodung. Net ze verwiessele mam Energiepass.

Am Kontext vun der Relance verte an dem „Neistart Lëtzebuerg“ geet et also ëm en Top-up vu Mesurë vum besteeënde System vun der PRIME House. Et geet drëm, fir am Beräich vum Logement e Klimaschutzfrëndlechen Impuls ze ginn, an dat a Kohärenz mat den Ziler vun dem Lëtzebuerger Energie- a Klimaplang PNEC.

Kuerz gesot, gesäit de PNEC folgend Ziler fir 2030 vir:

- eng Reduktioun vu 55 % vun den Zäregasemissiounen;

- en Energieeffizienzziel vu 40 % bis 44 %, an

- d'Zil vu 25 % un erneierbaren Energien.

A Kohärenz mat dësen Ziler wëllt de Projet de loi de Bierger kuerzfristeg méi e groussen Incentive ginn, fir hiert Doheem energieetesche ze sanéieren an doduerjer laangfristeg Suen ze spueren. Dat heescht, e bessere Wunnconfort mat besserem Klimaschutz. An dovunner profitéieren natierlech och déi Handwerksbetriber, déi an deem Beräich täteg sinn.

Konkreet gesäit de Projet de loi folgend Ännerungen um Gesetz vum 2016 vir: 50 % méi Subventiounen fir d'energieetesche Sanéierung vun engem Gebai a fir d'Installatioun vun enger mechanischer Belüftung. Hei geet de Plaffong vun de Subventiounen vu 50 % op ganzer 75 % erop vum effektiven Invest.

50 % méi Subventiounen fir d'Energieberodung. Wat och souzesoe wéi en éischte Schratt ze gesinn ass fir déi Leit, déi iwwerhaapt iwwer eng energieetesche Sanéierung nodenken. Hei schwätze mer vun 2.200 Euro, déi eropginn op ganzer 3.300 Euro fir en Eefamilljenhaus, an 2.800 Euro, déi eropginn op 4.200 Euro fir Méifamilljenhaiser.

De Projet de loi gesäit och 25 % méi Hëllef fir Heizungen, déi op erneierbaren Energie ba-

seieren. De Plaffong vun de Subventiounen fir Solarthermie, Wärmepumpen, Holzpelletsheizungen, geet hei vu 50 % op 62,5 % vum effektiven Invest erop. Och de Plaffong vum Utschloss un e Wärmenetz ass ëm 25 % eropgesat ginn.

An et gëtt en zousätzleche Bonus vu ganzer 30 % agefouert fir déi, déi hir fossill Heizungen duerch Wärmepumpen ersetzen. Dat heescht, hei kann een zum Beispill eng Masuttsheizung duerch eng Wärmepumpe ersetzen an da kënne d'Subventiounen sech cumuléieren an et kënt een op ganzer 81 % Subventiounen vun den effektive Käschten.

► **Une voix.**- Dat ass ganz vill!

► **Mme Semiray Ahmedova (*déi gréng*), rapportrice.**- Jo, ganz wichtig!

Et muss ee wëssen, datt d'Hausse vun den Hëllef zäitlech limitéiert ass. Graff gesot, mussen d'Commanden zwëschent dem 20. Abrëll vun dësem Joer an dem 31. Mäerz 2021 gemaach ginn. D'Aarbechte kënnen awer och nom Delai vum 31. Mäerz duerchgefouert ginn. An d'Rechnungen musse spéitstens bis Enn 2022 an der Émweltverwaltung eragereecht ginn.

Ech wëll elo kuerz op d'Aarbechte vun der Émweltkommissioun agoen. De Gesetzesprojet gouf den 12. Juni vun dësem Joer deposéiert. A sengem Avis vum 9. Juni huet de Staatsrot Remarque gemaach zu verschiddene Referenzen an huet proposéiert, den Text ze restrukturéieren. E wor och averstane mat der Retroaktivitéit vum Text, well dës Mesuren en faveur vun de Bierger sinn.

De Remarque vum Staatsrot gouf op alle Punkte Rechnung gedroen. Bis op eng Ausnam, wou d'Textpropos vum Staatsrot net prezis genuch war a mir den initialen Text zrëckbehalen hunn.

D'Chambre des Métiers ass an hirem Avis vum 8. Juni ganz positiv, well si sech erwaarden, dass d'Erhéijung vun de Subventiounen e positiven Impakt op de Chiffre d'affaires vun de concernéierten Handwerksbetriber wäert hunn. Si wënsche sech och eng Informationscampagne iwwert d'Mesuren an d'Ëmsetzung vun der Simplification administrative an dësem Beräich.

D'Chambre des Salariés huet dee selwechten Dag hiren Avis och ofginn. Si begrëisst de Prinzip vun der Erhéijung vun de Primmen, mee vermësst, datt d'Primmen net no soziale Krittären a méi cibléiert op akommeschwaach Haushalter ausbezuelt ginn.

An dësem Kontext ass et wichteg ervirzehiewen, datt d'Erhéijung vun de Subventiounen, iwwert déi mer haut schwätzen, net déi méi déif gräifend Upassung vun de PRIME-Housé sinn, déi am Energie- a Klimaplang festgehalte goufen an déi méi laangfristeg solle gräifen.

Am PNEC gouf festgehalen, datt, en vue vun der Verlängerung vum Regimm, d'Montanten iwwerpreift a gegebenefalls ugepasst solle ginn; datt déi administrativ Vereinfachung soll weidergefouert ginn an datt nach zousätzlech Nohaltegkeetskrittären a Gesondheetskrittären integréiert solle ginn.

Um Niveau vun der sozialer Gerechtegkeet soll bei dëser Upassung och gekuckt ginn, wat déi richteg Krittäre sinn, fir méi sozial Selektivitéit an de Regimm PRIME House eranzekréien. Dat ass wichteg, fir déi finanziell méi fragill Stéit verstärkt an enger energieetescher Transitioun ze ënnerstëtzen; fir datt déi besser ënnerstëtzt ginn.

De Projet de rapport ass de 17. Juni an der Émweltkommissioun ugeholl ginn. Ech wëll op dëser Plaz de Membere vun der Émweltkommissioun Merci soen, well och hei bei dësem Projet huet et natierlech misse ganz schnell goen.

An der Kommissioun huet d'Madamm Ministesch erkläert, datt vill Nofro bei der Energieberodung zu dëser Primme war. Dofir wollt ech d'Madamm Dieschbourg haut och froen, ob si eis méi prezis Zuele ka ginn, wivill Leit sech bis ewell bei der Energieberodung iwwert déi ugekënnegt Subventiounen informéiert hunn.

Här President, léif Kollegeginnen a Kollegen, mam Projet de loi 7618 erhéije mer, wéi gesot, en Deel vun de Subventiounen vun der PRIME House. Domadder kënne méi Bierger hire Logement energieetesche sanéieren, wéi zum Beispill eng Masuttsheizung ersetzen oder besser hiren Daach isoléieren, fir datt och d'Energie an d'Wärmt am Haus ka bliwen. An dat Ganzt trotz enger Onsécherheet, déi duerch d'Pandemie ausgeléist gouf.

Duerch déi palpabel Erhéijung vun de Subventiounen fir dës Renovationsarbechte kënne

mer dem Bierger an dem Handwierk zu dësem Zäitpunkt op eng schnell Aart a Weis ënnert d'Aerm gräifen a gläichzäiteg e Schratt no vir maachen a puncto Energieeffizienz an Nohaltegkeet am Beräich vum Logement.

Dat gesot, ginn ech dann och am Numm vun der grénger Fraktioun den Accord fir dëse Gesetzesprojet an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Ahmedova. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Paul Galles. Här Galles, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Paul Galles (CSV).** - Merci villmools, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir stëmmen hei déi Mesuren, déi als „Clever wunnen“ bekannt sinn, an dat fënnit d'Zoustëmmung vun der CSV. Ech soen der Rapportrice och e ganz häerzleche Merci fir hir gutt schrëftlech a mëndlech Ausféierungen. An et war jo keng einfach Aarbecht. De leschten Avis ass nach gëschter Owend spët erakomm. An och deen huet et nach gegëllt, dann ze kucken.

Als CSV, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, gehéiert et zu eiser DNA, Ëmwelt an Natur ze konservéieren, ze schützen, ze beschützen, an dofir och mat eiser Energie effizient a gutt ëmzegoen. Mee dat geschitt bei eis ëmmer mat Hëllef vun zwee Prinzipien: Engersäits, dass d'Mesuren net nëmme gutt ausgesinn a gutt kléngen, mee dass se eiser grousser Verantwortung gerecht ginn, déi mer allegueren zesummen droen. An anersäits, den zweete Prinzip, dass dës Mesuren net zu enger ökologescher Elitëbildung féieren, esou dass herno just déi matmaachen, déi sech et leeschte kënnen, an déi, déi et am dréngendste bräichten, sech et net leeschte kënnen, vläicht souguer trotz allen Hëlfelefen.

► **Une voix.** - Dat ass wouer!

► **M. Paul Galles (CSV).** - An dofir erlaabt mer awer, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, unhand vun deenen zwee Prinzipien trotzdem ee méi genauen a méi kritesche Bléck op dëse Projet de loi ze werfen an dozou sechs Bemierkungen ze maachen.

Déi éischt ass déi heiten: Et geet jo eigentlech ëm eng Majoratioun vun de PRIMe House fir eng gewëssen Zäit, an zwar bis Enn éischt Trimester 2021. Also mat engem gewësse Drock, deen ausgeübt gëtt. Iwwregens bedauere mir, dass d'Retroaktivitéit op den 20. Abrëll festgesat gouf an net op den Dag vun der Deklaratioun vum État de crise.

Deen Drock huet eppes Guddes. Wann ech dat richtig gesinn, da ginn d'Hëlfelefen elo op de Maximum vun deem eropgesat, wat Europa erlaabt, an dat ass ausdrécklech an eise Numm begrëssenswäert. Dat huet e positiven Aspekt. Et ass eng Win-win-Situatioun. De Client kann elo Hëlfelefen an Usproch huelen an d'Handwierk brauch elo déi Opdrä, fir seng eege Relance ze erliewen. Wuel wëssend, dass et héchstwahrscheinlech privat Clientë sinn, déi momentan an d'Handwierk investéiere kënnen, well Commerce an Horeca sinn am Moment net an der Situatioun, fir kënnen ze investéieren.

Mee et huet och en negativen Aspekt. An dat ass dat Zweet, wat ech wollt soen. Et ass iergendwann eng kéier eriwuer, an zwar den 31. Mäerz 2021. An da gi mer erëm zrëck bei déi normal PRIMe House. An dofir besteet hei en akuten Handlungsbedarf. Wann ech dat richtig gesinn, lafen d'PRIME House insgesamt 2021 aus. An dat gëtt eng enorm Chance, fir de System insgesamt fundamental ze änneren, ze erweideren, sozial ze staffelen, sou wéi d'Chambre des Salariés et och gesot huet, nom Prinzip, deen eis esou wichteg ass, nämlech allegueren d'Leit mat an d'Boot ze kréien. An anere Wieder: Et ass eng Chance, fir en neit an aktualiséiert Gesetz dann ze schreiwen.

Well d'Gefor ass awer grouss, dass et hannen um Enn just eppes fir eng Elitt ass, fir déi, déi sech et leeschte kënnen. Well um Schluss vun der PowerPoint-Presentatioun vum „Clever wunnen“ gëtt et e Beispill vun engem Haus vun 150 m², un deem elo eng Rei Mesurë virgeholl ginn. Nei Fassad, dräifachverglaste Fënsteren, Wärmepompel an esou weider. Mat allem drun und dran. D'Rechebeispill ergëtt ronn 65.000 Euro Subsiden. Dat kléngt mega. Mee wann ech versichen, mat engem Handwierker de Gesamtpräis vun all deene Mesuren ze schätzen, da seet dee mer: De Gesamtpräis läit méi no bei 200.000 Euro wéi bei 70.000

Euro. Dat wäeren trotzdem dann nach 100.000, 135.000 Euro Eegebeitrag, deen ech leeschte misst. An ech fäerten, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dass dat fir vill Leit vill ze vill ass.

(Interruption)

Dat Drëtt, wat ech soe muss, ass: Et si lauter Mesuren, déi et scho gëtt. Ech hätt mer gutt kënnen virstellen, dass mer fir eng ökologesche Relance zesummen driwwer nodenken, wat fir eng nei Mesuren elo nach kéinten agefouert ginn.

Dat Véiert ass, dass vun deenen Energiemesuren insgesamt der eng Rei vill Succès hunn an anerer praktesche guer keen. Solarpanelen, déi elo hei ausgeholl sinn, funktionéieren zum Beispill gutt. Mee bei de Chaudières, ëm déi et hei jo och geet, ass et vill méi schwierig. Et gëtt jo éischter bei ville Leit nach op Gas zrëckgegraff, well Wärmepompel a Pellets deier a komplizéiert sinn. Alles fält a steet mam déiwen Energiepräis; wéi och d'Chambre de Commerce et bemierkt. Wat eigentlech e Virdeel ass, gëtt hei och eng kéier zum Nodeel. Well woufir fir deier Suen ëmklammen, wann al Maschinnen de Client net ze deier ginn? Et ass vläicht eng Geleëenheet, fir all déi eenzel Mesuren nach eng kéier ganz éierlech ze evaluéieren an ze kucken, wéi déi, déi net gutt ukommen, elo kënnen besser ukommen.

An dat Fënneft, wat ech wëll soen, dat sinn déi administrativ Hürden, op déi och d'Chambre des Métiërs higewisen huet. Mir falen der zum Beispill bei de Wärmepompelen eleng schonn zwou an. Déi éischt ass, dass d'Handwierker fir d'Buere mussen schrëftlech mat Recommandé hir Demande erschécken. Ech hunn den Androck, dat wär an der Tëschenzäit technesch iwwerholl. An dat Zweet: D'Kaart um Geopartail ass zum gréissten Deel giel, an dat bedeit, et weess een net esou richtig, ob et geet. An dat läit dorun, dass et e méiglecht Quellschutzgebit ass, wat gesetzlech awer nach net ausgewisen ass. Giel ass also eigentlech rout, soulaang dat net geschitt ass, a rout bedeit, et geet net.

An dat Lescht ass dat, wat mäi Kolleeg Claude Wiseler bei senger Aktualitéitsstoun hei schonn iwwert déi sougenannte gréng Relance gesot huet: Dee grouss Kader feelt eis ëmmer nach. Déi Froe vu Wüestum, Reindustrialiséierung, Wäertschöpfungsketten, Entsprechung mat de Besoine vun de Leit an esou weider an esou virun. Vill gréng Téppelen, hu mir den Androck, awer mat Sécherheet kee richtigen neien Ufank, keen neie Start.

Ech soen lech villmools Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Galles. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Max Hahn (DP).** - Merci, Här President. Jo, d'Gesetz vun 2016 gëtt nach eng kéier ugepasst. D'Aidë ginn no uewen ugepasst. Dat ass eppes, wat natierlech ganz am Sënn vun der Demokratescher Partei ass. Ech mengen, keng Obligationen, keng Verbuetspolitik, mee Ureizer schafen, fir d'Leit mat op de Wee ze bréngen.

Jo, et gëtt dacks vun enger Win-win-Strategie geschwat. Ech géif soen, hei ass et eng véierfach Win-Strategie, Win-win-win-win deemno, wou op där enger Säit natierlech - an dat wäert de Mëttelstandsminister Lex Delles besonnesch freeën - d'Betriben solle gehollef kréien, andeems se nei Opdrä, méi Opdrä an deem heite Beräich solle kréien. Op där anerer Säit natierlech och d'Bierger selwer, déi méi Wunnconfort kréie respektiv manner héich Energiekäschte wäerten ze droen hunn. Op där anerer Säit, jo, ganz kloer och d'Ëmwelt duerch manner CO₂-Emissionen. A jo, last but not least natierlech och mir als Staat, well et ons natierlech och hëlleft, eis Klimaschutzziler ze errechen.

Mir begrëissen och, dass d'Regierung hei wëllt eng breet Informationscampagne och nach an deem heite Kontext starten an dass och d'Zil sech gesat ginn ass, fir nach ze probéieren, den administrativen Opwand wäitgeendst ze reduzéieren.

Dëst gesot, bleift mir nach den Accord vun der Demokratescher Partei ze ginn an natierlech och der Rapportrice e grousser Merci ze soen. Ech mengen, mir hunn alleguerte gesinn, dass si vum Fach ass. Dir wësst et vläicht, dass d'Madamm Ahmedova jo och an hirem fréiere Liewen Energieberoderin war. Dat huet een hei och nach eng kéier ganz gutt gesinn. Deemno lech och e ganz grousser Merci nach eng kéier fir Är zwee Rapporten, Äre mëndlechen an Äre schrëftlechen.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Hahn. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Villmools merci, Här President. Merci och der Rapportrice fir déi zwee Rapporten, dee mëndlechen an dee schrëftlechen, déi ware ganz gutt.

Deen heite Gesetzesprojet, deen ännert jo dann d'PRIME House, esou wéi dat jo schonn elo e puermol gesot ginn ass. D'Subside gi fir eng begrenzten Zäit erhéicht, fir dem Moossnamepak „Clever wunnen“ aus dem Pak „Gréng Relance fir Lëtzebuerg“ Rechnung ze droen.

Dat sinn zousätzlech Mesuren, déi och de gesellschaftleche Prioritéiten, déi mer jo allegueren hei schéngen, wann ech dat richtig verstane hunn, an der DNA ze hunn, déngen. Souwuel déi eng wéi déi aner hu mer allegueren den Erhalt oder d'Beschützen an d'Schütze vun der Ëmwelt an der DNA. Dat ass gutt esou. An ech freeë mech dann och, wann elo weider Diskussionen iwwert den Ëmwelt- an de Klimaschutz kommen. Da sinn ech och frou, dass mer hei eng ganz grouss a breet Zoustëmmung wäerte kréie fir all déi Mesuren, well mer et jo alleguer an der DNA hunn. Dat ass och gutt. Ech sinn och frou, dass de Paul Galles dat hei esou gesot huet. An ech sinn och frou iwwert déi Proposen, déi e gemaach huet. Well do sinn der dobäi, déi ech honnertprozenteg mat em deelen.

Dee Gesetzesprojet hei, dee setzt dee richtigen Akzent, fir weider un der Klimakris ze schaffen, well en och weist, dass d'Energie- a Klimapolitik weiderhin eng vun den zentrale Prioritéite vun eis ass. An duerfir gi mir och den Accord vun der LSAP, ginn ech hei den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

Et wier awer och noutwendeg, e bësse méi wäit ze kucken. Als LSAP ënnerstëtze mir all déi Moossnamen, déi hei presentéiert goufen, mee mir pochen awer och drop, dass déi sozial Komponent berücksichtegt gëtt. Et misst ee séier Analyse maache vun deem, wat hei agefouert gëtt, fir ze kucken, wat da lo de Käschtepunkt a wat d'Resultat ass. Ob déi Mesuren hei och do ukommen, wou se sollen ukommen, an ob se deen Effekt hunn, dee mer gären hei hätten.

Et muss een awer och net bei dësem Moossname stoe bleiwen, déi sécherlech an dëser Phase deene Leit mat enger méi grousser Kafkraaft wäerten hëlfelefen. Als LSAP wëlle mer awer net, dass déi vulnerabel Leit ..., a mir hu ganz vill vun deene vulnerabele Leit geschwat an der leschter Zäit, déi vun der Covidkris betraff waren. Hei sinn och vulnerabel Leit, déi net nëmme vun der Covidkris, mee och vun all deene soziale Measure vläicht manner betraff sinn, well se net fir si a Fro kommen. Den Här Galles huet dat Beispill genannt: Wann s de nach 135.000 Euro muss hunn, fir weider ze investéieren, jo, natierlech, dat huet net all Mësch. Dofir, fir déi vulnerabel Leit do mussen mer och eppes maachen, fir dass déi net duerch déi sanitär Kris nach méi am Stach gelooss ginn. Mir müssen un enger nohalteger Entwécklung fir eis all schaffen.

A bezuchneemend op dat, wat de Paul Galles virdu gesot huet: Rout bedeit net, et geet net! Dach, am Plang heescht dat natierlech esou. Mee ech wëll et politesch huelen. Rout bedeit hei fir eis net: Et geet net! Rout bedeit fir eis: Et muss goe fir jiddwereen! Och fir déi, déi e bësse méi aarm sinn.

Merci fir d'Nolauschteren.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Engel. An da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Härren, merci der Madamm Ahmedova fir e ganz flotte Rapport, dee se eis hei presentéiert huet. Ech mengen, de Kontext vun dësem Gesetz muss een och kloer gesinn: Lëtzebuerg wäert aller Viraussicht no d'Klimaziler, déi fixéiert goufen, net errechen. Wéinstens ass dat déi Richtung, wou déi lescht Statistiken hiweisen. Eréischt an engem gudden Joer wäerte mer méi genee kënnen evaluéieren, wéi no mer wirklech da komm sinn.

Mee déi Klimaziler sinn därmoossen ambitionéiert, dass dat warscheinlech net errechbar ass. Mir haten dat och ëmmer als ADR gesot, dass mer müssen oppasse bei deene ganz ambitionéierten Ziler, well mer einfach eng grouss Croissance hei am Land hunn, an aller Hisiicht. Dat ass zwar elo duerch déi lescht Méint natierlech gebremst ginn op eng dramatesch Manéier, mee de grundsätzleche Problem, dee bleift, souwäit mer dat gesinn, dass nämlech mat där Croissance, déi mer hunn, mer och mussen Realismus bei de Klimaziler weisen. Do kann net Ideologie einfach sech iwwert d'Realitéiten ewechsetzen.

E Projet wéi deen hei, dee beurteele mir no verschiddene Krittären. Ekonomesch, politesch an dann natierlech ekologesch. Ekonomesch ass e gutt, an dofir stëmme mer en och haut mat, well mer einfach eis Betriben müssen ënnerstëtzen, fir elo no der Kris kënnen an dësem Beräich och aktiv ze sinn. Ech mengen, dat ass wirklech néideg, dass mer alles maachen, fir eis Entrepreneuren elo ze ënnerstëtzen.

Politesch, do hu verschidde Kummere jo och Krittären a Kriticke genannt, d'Virriedner hu se och scho resuméiert, wéi zum Beispill d'Datumen, wéi d'Bürokratie oder anerer, wéi elo zum Beispill, ob déi sozial Schwaach kënnen dervu profitéieren. Dat ass eppes ganz Wichtige.

Do ass zum Beispill déi Iddi opkomm vun der Chambre des Salariés, dass de Staat direkt d'Rechnunge bezitt bis zur Héicht vun de Subventionen. Dat sinn alles interessant Iddien. An ech mengen, wa mer wirklech jiddwereen wëll profitéiere loosse vun esou Moossnamen wéi där hei, sollte mer dann och op dee Wee goen.

Och den Impact budgétaire ass natierlech eng Saach, déi mer mussen laangfristeg verfolge, dass mer wirklech e genau Bild hu vun de Käschten.

Ökologesch ass dat hei awer e ganz gemëscht Bild. Mir hu Moossnamen, déi sinn ekologesch sécher gutt. Mir hunn anerer, wéi déi Chaudières, Holzchaudières, déi sinn diskutabel. Déi sinn diskutabel! An et muss ee wirklech soen, dass ee soll ganz vorsichteg sinn, och bei Ëmweltprojeten, dass een näischt ënnerstëtzt, wat der Ëmwelt herno vläicht méi schuet wéi notzt. Wann een och nëmmen eng kleng Recherche mécht zu deene Pellets, da fënnit een déi erstaunlechste Saachen.

Ech ginn elo mol net op déi Risiken duerch Kuelemonoxid an esou weider an, mee et muss een einfach wëssen, dass bei der Verpressung och Miel gebraucht gëtt. Dat sinn Narungsmëttel, do hu mer dann eng änlech Diskusioun wéi beim Biodiesel. Déi däitsch Ëmwelhëllef seet, dass och zum Deel Tropenholz benotzt gëtt, fir déi Pellets ze maachen. An an Däitschland ass dat net penal belasscht. Ass et hei zu Lëtzebuerg penal belasscht? Well mir wëlle jo net, dass Tropenholz dann herno hei einfach verhézt gëtt.

Mir hunn de Problem vun der ëmmer méi grousser Nofro u Pellets, dat schuet dem Bësch an där Manéier, wéi se gewonnen ginn a wéi een Holz benotzt gëtt. Wann déi Pellets gedréchent ginn, gëtt Palmueleg matbenotzt. Dat ass natierlech och duerch d'Offholzung vum Tropenbësch zum Deel eppes, wat mer jo net wëllen.

Bei der Kuelendioxidbilanz stellt ee fest, dass d'Pellets méi schlecht ofschneide wéi de Pétrol. Et ass wirklech erstaunlech! An d'Europäesch Ëmweltagentur huet festgestallt, dass d'Stëbsmissionen, d'Feinstëbsmissionen duerch Pellets- an Holzheizung méi héich si wéi duerch den Diesel zum Beispill.

Also, wann een dat alles kuckt, an dat kann een natierlech alles am Detail diskutéieren an esou weider, mee da freet ee sech: Ass da wirklech alles sënnavoll, wat mer hei ënnerstëtzen? Sollte mer net och ënnert deene Moossnamen, déi ënner ekologesch hei verkaaft ginn oder promouvéiert ginn, vill méi e strengen Tri nach maachen, fir wirklech ze wëssen, wat der Ëmwelt ënnert dem Stréch wirklech notzt? An dat solle mer och ënnerstëtzen. An Technologie, déi awer zweifelhaft sinn oder och grouss Nodeeler kënnen hunn, awer dann och zrëckstellen. Ech mengen, da wäre mer och kohärent an der Ëmweltpolitik.

Fir eis gëtt et Krittären, wéi een en Ëmweltprojet ka beurteilen. An déi solle mer och ëmmer applizéieren fir ze wëssen: Ënnerstëtze mer dat oder net?

Deen éischten ass natierlech: Et dierf kee Mësch a wa méiglech och keen Déier zu Schued kommen! Dat ass emol grundsätzlech.

Dat Zweet: Eng Ëmweltpolitik muss éierlech a wouer sinn. Et kann ee keng Propaganda maachen, mee et muss een ëmmer alles op den Dësch leeën.

En drëtten Krittär ass: Ass et eng reell Plus-value fir d'Ëmwelt, wann een alles rechent, de Gesamtbilan, zum Beispill och bei der Fotovoltaik oder bei der Wandenergie? Ass wirklech do vum Ufank bis zum Schluss, vun der Produktion, vum Transport, vun der Entsorgung, d'Energiebilanz positiv oder negativ?

De véierte Krittär: Natierlech dierf d'Kompetitivitéit an déi ekonomesch Leeschtungsfaegkeet vun eiser Gesellschaft net drënner leiden, nottamtend och zum Beispill iwwert d'Energiepräisser.

De fënnefte Krittär: Si solle fräiwëlleg sinn. Mir wëlle keen Zwang!

De sechste Krittär: D'Privatsphär vun de Leit muss respektéiert ginn.

An dee siwente Krittär: Eng Moosssnam muss sozial gerecht sinn.

Wann déi siwe Krittären erfëllt sinn, dann ass et eng gutt Politik, eng gutt Ëmweltpolitik am Besonneschen. Hei an dësem Gesetz sinn eng Rei vun deene Krittäre leider net erfëllt. Mee, wéi gesot, fir eis ass am Abléck d'Prioritéit d'Ënnerstëtzung fir eis Ekonomie, an dofir stëmme mir als ADR deen hei Projet och mat.

Ech soen Iech Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Kartheiser. An da wier et um honorabelen Här David Wagner. Här Wagner, Dir hutt d'Wuert.

► **M. David Wagner (*déi Lénk*).**- Merci, Här President. Also, wann d'Dieselloobby iergendeng Kéier fäerdeg ass, da gëtt et ganz spannend, well a leschter Zäit héieren ech, datt quasi alles méi schlëmm wéi den Diesel ass. A wa mer fäerdeg sinn, wäerte mer erkläert kréien, datt een Diesel och nach moies beim Kaffi muss drénken a wa méiglech och nach an de Biberon maache vun de Klengkanner, dat wär och nach extra gesond. Mee soit.

Dat gesot, bon, mir wäerten eis enthalte bei dësem Projet de loi, well, esou wéi den Här Hahn et zu Recht gesot huet, dee Projet de loi ass ganz am Sënn vun der Demokratescher Partei. Ech stëmmen deem och zou. Ech stëmmen deem och zou! Dat ass eng Ursach, firwat mir net mat Jo wäerte stëmmen, mee eis enthalte wäerten.

Ech weess net, ob ech erëm eng Kéier all déi Argumenter muss derouléieren, firwat mer skeptesch sinn. Ech hunn dat schonn e puermol gemaach. Mir hunn dat e puermol gemaach. Mee mir hunn einfach de Problem, datt mer grondsätzlech den Androck hunn, datt hei zu Lëtzebuerg an der Regierung den Esprit vum Service public u sech net ëmmer esou priméiert par rapport zu enger anerer Politik vu Steiererlichterungen a Primmen.

Et gëtt aner Länner, déi aner Methoden hunn. Notamment d'ailleurs a Frankräich, wat e Land ass, wou se deen Esprit vum Service public nach e bësse méi staark hunn, op jidde Fall bei de politeschen Decideuren an de Regiounen an esou weider, wou ee seet, datt een esou Mesurë muss ëffentlech duerchzéien, mat ëffentleche Programmer, an net systematesch Steuererlichterungen oder Primme fir Proprietären. Dat ass e bëssen esou de Lëtzebuerger Wee, deen net effikass an och net gerecht ass.

An de Problem ass jo och deen, meng Virriedner hunn dat och gesot, den Här Engel huet dat gesot, den Här Galles huet dat gesot, ech soen dat dann eeben erëm eng Kéier: Déi heite Primm, déi elo majoréiert gëtt, profitéiert prinzipiell nach ëmmer nëmme weiderhin éischens de Proprietären an deenen, déi sech et kënnen leeschten an déi och a Konditiounen liewen, déi energiegesch gesi vläicht schonn eendeitig besser sinn, wéi Leit, déi a Konditiounen liewen, déi energiegesch méi vulnerabel sinn, an deementspriedend och méi grouss Schwierigkeete wäerten hunn, fir iwwerhaapt techesch a praktesch voire juristeschen an de Genoss ze komme vun dëser Primm, ob majoréiert oder net majoréiert.

Mir hunn duerno och nach en anere Problem, deen awer wierklech komesch gëtt. Also, wann déi energiegesch Sanéierungsarbechte gemaach ginn, da wäert dat derzou bäidroen, datt d'Wunneng u Wäert gewënnt an datt deementspriedend de Capital investi eropklëmmt. Allerdéngs ass et awer esou, datt deen, deen déi Aarbechte mécht, Primme vum Staat kritt.

Dat heescht, e gëtt subventionéiert vum Staat. Déi Subventiounen, déi verschwannen, souwäit ech verstanen hunn, awer net aus dem Capital investi. Dat heescht, datt theoretesch de Proprietär no dësen Aarbechten, déi zum Deel subventionéiert gi vum Staat, säi Loyer kéint erhéien. Dat heescht, e kéint eng vum Staat subventionéiert Loyerserhéijung hunn. Dat kéint dozou féieren!

Dat Zweet ass awer, dass dann och nach d'Subvention loyer derbäikënn, déi ee vläicht kéint froen, well de Loyer erhéicht gouf. Dat heescht, mir kommen hei an eng Situatioun, wou erëm eng Kéier de Staat e Proprietär subventionéiert, étant donné datt d'Subvention loyer jo u sech eng indirekt Subventioun ass fir de Proprietär. E Kolleeg huet mer gesot: „Wann een dat op d'Spëtz geif driewen, da fänkt een un, an eng Richtung ze goe vu komeschem Ëmgang mat ëffentleche Gelder en faveur vu Privatleit.“

Ech mengen net, datt dat de Sënn ass vun deem Gesetz. Mee et kann awer esou interpretéiert ginn. A souwäit ech verstanen hunn, souwäit ech verstanen hunn, kann een déi Primmen net aus dem Capital investi eraushuelen. Dat ass awer problematesch an eisen Aen.

Dofir si mer der Meenung, datt ee wierklech muss an eng ganz aner Richtung goen, ewech

vu Subventiounen a Primmen, mee e richtege Service public vun der Sanéierung vun de Wunnengen op d'Bee bréngen.

Ech mengen, déi hei Regierung ass awer scho siwe Joer am Amt. Wann een no siwe Joer nach ëmmer mat soss näischt kënnt wéi mat Primmen oder Erlichterungen, dann ass d'Fantasie relativ staark ageschränkt, wann een och nach d'Klimaziler sozial gerecht wëllt erhalen.

Ech soen Iech Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Wagner. Leschten agedroene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marc Goergen (*Piraten*).**- Merci, Här President. Fir d'Iwwerraschung viwech ze huelen: Also d'Piraten wäerten dem Projet zoustëmmen! Mir hunn awer e kleng „Mee“ derbäi, dee mer schonn e puermol uklänge gelooss hunn, sief et bei de Primmen wéi och beim Elektroauto. Eis deet et einfach am Bauch wéi, dass se net sozial gestaffelt sinn.

Huele mer e klengt Beispill: Et geet een eng Kéier hin, et huet ee sech e schéint Familljenhaische kauft, et huet een dat schéin ageriicht, an da wëllt een dat energiegesch renovéieren. Et ass jo nun emol esou, dass déi meescht Leit scho mol, wa se bei d'Banke ginn, fir d'éischt e Problem hunn, fir de Prêt ze kréie fir de Logement. Da muss een elo och nach en zweete Prêt ophuele fir déi energiegesch Renovatioun. Dat gëtt net einfach fir déi meescht Familljen. Dat heescht, et misst ee schonn esou vill Geld um Spuerkont hunn, fir iwwerhaapt kënnen déi energiegesch Renovatiounen ze maachen.

Duerfir stelle mir Piraten eis vir, dass et vill méi einfach sollt ginn, dass de Staat mat enger Bürgerschaft higeet an e seet: „Déi Prête garantéiere mir!“ Dat heescht deementspriedend, dass déi Familljen dat kënnen iwwer 10, 15 Joer zrëckbezuelen. Awer och do, dass, wat de Revenu méi kleng ass, de Subsid an d'Luucht geet fir d'Familljen.

Dat ass e bëssen dat, wat mer och ëmmer beim Elektroauto kritiséieren. Et kann ee sech zwar herno en Auto vun iwwer 100.000 Euro kafen, an da kritt een déi Primm. Mee d'Fro ass: Brauch een déi Primm dann nach ëmmer? Oder ass et éischter, dass mer sollten dat Geld investéiere fir déi Leit, déi sech et net aus fräie Mëttele kënnen leeschten, fir d'Haus energiegesch ze renovéieren? Dat ass e bëssen dee kleng „Mee“, dee mer gären hätten.

An dat anert, wat mer umierken, ass - et ass och virdrun ugeklongen -, dass d'Subside bezéiungsweis d'Primme wäerten iwwerschafft ginn. Et muss een oppassen, wéi een dat do-bausse kommunizéiert. Well et ass jo elo esou, dass déi Leit spekuléiert hunn a gesot hunn: „O, et kënnt e Klimaplang, kommt, mir waarden nach e bëssen, bis mer eng Renovatioun maachen!“ Déi hu jo elo emol richtig geleeën, dat war jo mol gutt! Déi, déi am Januar hir Commande net gemaach hunn, do ass et jo gutt, dass déi elo gewaart hunn.

Et ass awer elo geféierlech, wann d'Politik higeet a si seet: „Et kënnt nach e Klimaplang, vläicht kéinten d'Primmen nach eng Kéier an d'Luucht goen.“ Dat wär schlecht fir eist Handwerk, well déi waarden dann elo erëm. Et ass e bësse wéi op der Bourse! Et spekuléiert een dann: Komm, wann dat doten ausleeft, mache se vläicht méi eng héich Primm!

Dofir wier et do wichtig, dass ee kohärent géif bleiwen an d'Datumen och net grad esou kuerz hält, well mir müssen och eng Sécherheet an eist Handwerk bréngen. Et sinn nun emol héich Montanten, wann een déi Renovatiounen mécht, an et sinn och héich Investitiounen fir eis Handwerksbetreiber.

An en anere Punkt, wou mer nach wollte matubréngen, dat ass, mir hunn et schonn e puermol uklänge gelooss, och op aneren Dossier, dass et immens wichtig ass, dass mer an der Zukunft, wat d'Formatiounen ubelaangt, vill méi an de Schoulen op d'Handwerk setzen bezéiungsweis op déi Beruffer, déi eppes mat Energie ze dinn hunn.

Et ass hautzudaags esou, dass, wann ee Solarpaneel wëllt installéiere loosse, een op eng Waardelëscht vun engem Joer kënnt. Bei de Chaudière läit een am Moment bei sechs Méint. Vläch ass et no Corona liicht anescht ginn. Mee ech schwätze mol nach dervun, wéi et virdru war. De Problem ass ganz einfach, wann een do mat de Patrone schwätzt: D'Leit wëllen nach eppes fir d'Ëmwelt maachen an eng Renovatioun lancéieren, mee dann ass et esou, dass de Patron net genuch Leit huet, fir d'Aarbechten auszuféieren.

Do misst mer an der Educatioun e bësse méi op de Wee goe fir dës wichtig Beruffer, well d'Theema Ëmwelt wäert jo bleiwen. A mir müssen eis weiderhin an deene Beruffer vill méi staark opstellen, fir dass mer méi Leit hunn, déi

d'Renovatiounen bezéiungsweis d'Installatiounen kënnen ausféieren.

Mir Piraten wäerten eisen Accord ginn an hopen op weider Mesuren, déi d'Regierung wäert huelen, fir d'Handwerksbetreiber an deem Beräich ze ënnerstëtzen, awer och d'Leit, déi wëllen hir Haiser energiegesch renovéieren.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Ëmweltministesch Carole Dieschbourg.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Carole Dieschbourg, *Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable*.**- Villmools merci, Här Chamberspräsident. Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt emol e ganz häerzleche Merci un d'Semiray Ahmedova fir dee gudden schréfftlechen a mündlechen Rapport a fir déi schnell an onkomplizéiert Zesummenaarbecht an dësem Dossier. Och de Kommissiounsmemberen e grouss Merci.

Et ass Flexibilitéit an dëser Zäit gefrot an et ass schnell Reaktioun an dëser Zäit gefrot. An dofir hu mer als Regierung entscheet, op besteeënd Primmen, déi et zanter dem 23. Dezember 2016 gëtt, en Top-up ze maachen, op där enger Säit, well déi jo schonn eng Kéier aviséiert waren, op där anerer Säit, well een huet wëlle schnell reagéieren, fir souwuel dem Handwerk wéi de Bierger ze hëlfen an och de Klimaschutz konkret virunzedriewen.

An dofir freeën ech mech iwwert déi grouss Zoustëmmung, déi et hei an dësem Haus gëtt an iwwert déi gutt Zesummenaarbecht. An natierlech hunn all d'Riedner Recht, déi soen: „Mir brauchen nach méi eng déif gräifend Reform vum Primmesystem!“ An esou steet et och am Energie- a Klimaplang. Mir hunn eis d'ailleurs virgeholl, Här Galles - mir falen net zrëck op deen ale System -, dass mer wäerte bis de Mäerz d'nächst Joer en neie System stoen hunn, wou grad d'sozial Krittäre matgekuckt ginn, wou mer grad wëllen de Gesondheetsaspekt bei der Renovatioun a bei de Materialien, déi mer brauchen, matkucken a wou mer natierlech och d'Zil hunn, eng administrativ Vereinfachung ze maachen.

Wat awer elo eist Zil war: Mat dem Bestand, deene Formulieren, déi och d'Acteure kennen, der Virgeeënswies, op déi mer eis géenegt hunn an déi säit Joren elo besteet, dass mer do op eng schnell Hëllef fir jiddweree setzen. An ech mengen, dass kee ka soen, dass, wann een de Masuttersatzprogramm notzt a bei enger Aerdwärmepompe 81 % vun de Käschte rembourséiert kritt, dat kee fairt Angebot wär, fir d'Leit elo ze motivéieren, schnell ze investéieren. Natierlech brauch een net dat ganz Haus ze maachen, dee ganze Programm. Ech mengen, mir stellen dat op a mir kucken, wivill dat kéint sinn am Totalen. An den Här Galles huet dat och hei eng Kéier zitéiert. Mee natierlech kann een déi eenzel Elementer och eleng maachen!

An zum Beispill grad am ländlechen Raum, mengen ech, ass et awer wichtig, dass mer eeben dee Masuttersatzprogramm hunn, fir am Bestand de Leit de Passage a Richtung Fit 4 Future, a Richtung klimafit Wunnengen ze garantéieren. An dat ass och ukomm.

D'Madamm Ahmedova hat gefrot: Gëtt et da rezent Zuelen? Mir hunn ëmmer nach en immense Rush op eiser Hotline vu „myenergy“, déi mer gëschter nach eng Kéier d'Zuele vermëttelt hunn. Mir haten déi lescht Wochen ëm déi 300 Uriff. Déi sinn opgedeelt op 30 % Froen, wat „Clever fueren“ ugeet, 30 % Froen, wat d'Solarenergie an d'Notzung an d'Installatioun dovun ugeet, a 35 % Wunnen. De Rescht ass divers. Wunnen, dat heescht „Clever wunnen“, d'PRIME House oder eeben och aner Beräicher, insgesamt alles, wat ech ka maachen.

Ronn e Véierel - dat ass vläicht och wichtig fir d'Deputéiert ze wëssen -, e Véierel vun deenen Uriff endegt herno och a Berodungen, soudass fir déi nächst Wochen 180 konkret Berodunge fir Projeten um Ordre du jour stinn. Ech mengen, dat weist, dass awer eng Dynamik entstane ass an deem Beräich. Dat hëlleft dem Handwerk. Dat hëlleft de Leit, fir herno eng besser Liewensqualitéit, eng besser Wunqualitéit ze hunn a fir fortzekomme vun de fossilen Energien. An dofir freeën ech mech dann och wierklech iwwert dee Rush. An ech hoffen, dass mer mat eiser Sensibilisierungscampagne, déi och nach gemaach gëtt iwwert de Summer, dass mer domat alle kënnen e Stéck no vir hëlfen an e gemeinsamen Attrait zum Klimaschutz maachen.

Et koumen och e puer kritesch Remarken. Ech mengen, dass mer tatsächlech müssen oppassen: Mir hunn eng Staffellung tëscht Holzchaudière an Aerdwärmepompe. Do gëtt et Staffellungen. Do gëtt et jo och ënnerschidd-

lech Tauxen, wivill d'Leit do bäikréien. Beim Holz speziell, Här Kartheiser, steet am PNEC dran, an dat ass d'ailleurs eng vun de Verbesserungen, de Radius, an dass mer müssen nohaltig Krittären hunn.

Ech ginn all deenen, déi dat kritesch betruachten, natierlech Recht. Mer wëllen iwwert d'Zäit eis Instrumenter alleguerter besser maachen, dat souwuel fir de soziale Volet wéi fir den Ëmweltvolet, wou mer no an no eis alleguerter gemeinsam verbesseren.

Domadder soen ech Iech e grouss Merci.

► **M. Fernand Etgen, *Président*.**- Merci villmools, Madamm Dieschbourg. D'Diskussioun ass ofgeschloss. Mir kommen elo zur Ofstëmmung vum Projet de loi 7618. Den Text steet am Document parlementaire 7618⁴.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7618 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un.

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass de Projet de loi mat 58 Jo-Stëmmen bei 2 Abstentiounen uegoholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehmer, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

4. 7580 - Projet de loi ayant pour objet la mise en place d'un régime temporaire d'aide de minimis en faveur de certaines entreprises commerciales et artisanales dans le cadre de la pandémie du Covid-19

Den nächste Punkt vun eisem Ordre du jour ass de Projet de loi 7580 iwwert den De-minimis-Hëllesregime zugonschte vu verschiddene Betreiber. An ech géif dann d'Wuert direkt un d'Rapportrice vun dësem Projet de loi ginn, déi honorabel Madamm Simone Beissel. Madamm Beissel, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme

► **Mme Simone Beissel (DP), rapportrice.**- Här President, Kolleginnen a Kollegeen, ech presentéieren Iech elo u sech noeneen zwee Projet-de-loien, mir maachen an der Mëtt awer de Vott, de 7580 an de 7581, d'Krisenhëllef vum der Regierung, virgesi fir déi kleng Entreprises commerciales an artisanales a fir d'Indépendanten.

Komme mer fir d'éischt zum 7580. Ëm wat geet et? Et geet drëm, fir d'Krisenhëllef fir kleng Entreprises, déi d'Regierung via Règlement grand-ducal, an d'Liewe geruff huet, iwwert d'Enn vum État de crise ze verlängeren. Et geet hei ëm zwee Règlement-grand-ducalen, vun deene mer schonn oft héieren hunn, vum 24. Abrëll 2020.

Deen éischten, dat ass d'Mise en place vun enger Indemnité d'urgence certifiée complémentaire en faveur vun de Mikroentreprises,